

[Waldorff]

Hvis man skal tage ministeren på ordet, må vi altså forstå det sådan, at vi skal bruge kulturpolitikken ikke til at løse problemerne, men til at udruste befolkningen til at tackle disse problemer i den kapitalistiske udvikling, møde udfordringerne, og udfordringerne, de er altså i det kapitalistiske samfund; det er den socialdemokratiske politik i bred forstand. Det er en modsætning, som er til at tage og føle på. Det vil sige, at med den ene hånd vil socialdemokratiet altså fortsat føre en politik, som betyder angreb på leveforholdene, men med den anden hånd vil man lære befolkningen at forsvare sig, at forstå at gribe ind i de her samfundsforhold. Det kan meget godt udtrykkes på den måde, at socialdemokratiet med den ene hånd vil føre sværdet og med den anden hånd skjoldet.

Vi vil om lidt vende tilbage til, hvordan det faktisk går dem, der er så modige eller naive – det er mange gange det samme – at de følger kulturministerens opfordring til at bearbejde deres egen situation.

De principper og mål, ministeren opstiller i redegørelsen, er det på baggrund af denne målsætning temmelig vanskeligt at forholde sig til. På den ene side er principperne rigtige og fornuftige, og vi kan tilslutte os dem som rimelige principper og mål at arbejde efter inden for dette samfund. De ligger selvfølgelig stadig inden for det borgerlige samfunds selvforståelse. På den anden side må vi sige, at der er ikke megen realitet i de principper for kulturpolitikken. Det forholder sig lidt på samme måde som med de gamle borgerlige idealer, nemlig frihed, lighed og broderskab, som på papiret ser rimelige ud, men som i virkeligheden viser sig at være borger-skabets frihed, lighed og broderskab og ikke proletariats frihed, lighed og broderskab.

Man kan tage nogle konkrete ting op i denne forbindelse omkring principperne i kulturpolitikken. Der er for det første ytringsfriheden, hvor ministeren kan få vores fulde opbakning – det er sikkert vældig betryggende for ham – til kravet om en reel ytringsfrihed. Men her er virkeligheden en anden. Hr. Ole Henriksen har allerede været inde på, hvordan højrebølgen sætter sig igennem i forhold til Danmarks radio. Der er klart tendenser til selvcensur, men også censur på andre måder. Der er for det første den økonomiske begrænsning af ytringsfriheden, hvor vi selvfølgelig har set masser af eksem-

pler på, at kritisk og alternativ kunst eller bare sådan almindelige kulturelle aktiviteter vanskeliggøres på grund af bevillingsmæssige forhold og også på grund af kvalitetskriterierne, som jo, uanset at man prøver at smidiggøre dem, vedbliver at være mere eller mindre finkulturelle, mere eller mindre borgerlige kvalitetskriterier.

Det er til at leve med. Vi ved og har erfaring for, at de socialistiske kræfter må slås mod sådanne vanskeligheder, og vi har ikke nogen illusion om, at man kan få noget foræret, men hvad der er værre, er den mere eller mindre direkte politiske censurvirksomhed. Der har været megen snak om eksemplet i Thisted, hvor ingen er i tvivl om, hvad det er, der foregår. Jeg vil nævne et andet eksempel, som ikke direkte ser ud, som om det har noget med kulturpolitik at gøre, men det har det selvfølgelig alligevel.

Det er sagen omkring Hvidovre socialforvaltning, hvor der er sket en blokering af 6 stillinger, og hvor en række borgere har villet lave plancheudstilling og løbeseddeluddeling foran Hvidovre socialforvaltning. Dette at forholde sig til sin egen situation, at udtrykke den på plancher, at lave løbesedler, at forsøge at komme til at diskutere den med nogen, det opfatter jeg som en grundlæggende kulturel aktivitet. Det tror jeg faktisk også ministeren gør.

Nu skete der bare det, at en socialdemokratisk borgmester sagde, at han var uenig i det, som man ønskede at fremstille på disse plancher, og derfor kunne han ikke tillade, at det foregik. Jeg har haft det oppe her i folketingets spørgetid og forsøgt at få den socialdemokratiske justitsminister til at forholde sig til dette eksempel, men det har han afvist.

Der er andre eksempler på lignende ting: kulturudvalget i Randers har ikke villet låne kommunale lokaler ud til organisationer, som havde plakater rundt om i byen. I forbindelse med en række strejkekampe har der været problemer for støttekomiteer; i bl. a. Helsingør og Gentofte har man udelukket sådanne grupper, som altså konkret forsøger at forholde sig til deres egen livssituation, forsøger at komme i en dialog med den øvrige befolkning. Man har umuliggjort det for dem at bruge kommunale faciliteter.

Den anden målsætning, som er ridset op i redegørelsen, og som jeg også vil forholde mig til, er, at kulturpolitikken skal bidrage til